

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestibe n 50 tariva'téb

Intő példa.

Garoflid miniszter a főhirdetője, propagálója annak, hogy a forgalomban levő pénzkontingenst emelni, szaporítani kell. Az új pénzkibocsátás indoklását mindenféle csüört-csavart, teoretikus alapokra fekteti, sőt a kibocsátott mennyiség fedezete is ilyen teoretikus aranyakból áll. Garoflid és hívei be is bizonyítják papiron, hogy ez nem infláció és hogy ez a lej kurzusát külföldön egyáltalán nem befolyásolná.

Nézzon át a földművelési miniszter ur Franciaországba. (Sajátságos, hogy a földművelési miniszterrel kell vitába szállnunk és nem a pénzügyminiszterrel, de hogy, hogyan nem, a pénzkontingens szaporításának kérdése kicsuszott Lepadatu pénzügyminiszter kezéből és a földművelésiügyi miniszter energiája alá került.) A francia példa — ha csak nem fanatikusan elfoglalt a maga ideájával szemben — Garoflid urat talán észretéríti: a valuta kurzusa bizalomkérdés. Olyan alacsony, vagy olyan magas egy pénz külföldi értékelése, amilyen alacsonyra, vagy magasra süllyed vagy emelkedik a külföldi bizalma egy ország iránt. És ezt a bizalmat nem lehet lokális magyarázatokkal, indokolással és ügyvédi furfanggal kormányozni, mert a bizalom magától születik és magától hal meg. Láthatatlan erők keltik életre és ugyanilyenek végzik ki.

Sajnos, tudjuk mindannyian, hogy a külföldi bizalmat egy idő óta elvesztettük. Ezt az elvesztett bizalmat nem fogjuk visszaszerezni azzal, hogy a külföldön meg sem értett indokolások alapján nyílt, vagy burkolt inflációt csinálunk. Odakünn csak azt fogják tudni, hogy szaporítjuk a lej kontingensét és hogy megindult a bankóprés. Azután beszélhet Garoflid ur? itéletnapig amennyit és amit akar. A lavinát egy madár megrázkódása is megindíthatja a hegy tetejéről, de nincs erő és hatalom, amely azt a lejtőn megállítani tudná. Olyan szónok és beszélőművész, mint Garoflid miniszter ur, bizonyára van Briand is, Caillaux is, Herriot is és mindazok, akik a francia néznpánik közepette egyre hirdetik, hogy a frank zuhanásának nincs semmi oka. Ők is tiltakoznak az infláció terve ellen. Ők is emlegettek különböző teoretikus alapokat, amelyek "nagyszerű" fedezetei a franknak. De ki hisz nekik? Pedig Franciaország mégis csak hatalmasabb állam, mint mi vagyunk.

És csodálatos, hogy ilyen valutáris harcok közepette még van komoly férfiu Romániában, aki kisebb-nagyobb inflációra gondol. Experimentálni lehet nyulakkal és tenzeri malacokkal, de nem egy ország pénzügyveivel, amelvektől, mint a francia példa mutatja, a nemzet sorsa függ.

Herriot megbukott, Poincaré az új miniszterelnök

Jobboldali diktatura következik Franciaországban. — Herriot le-szavazása politikai karrierjének végét jelenti.

Franciaország népe menekül a franktól.

(Páris, július 22.) Megbukott az alig kétnapos Herriot-kormány. A Herriot-kabinet rövid életéhez fűzött jóslások sokkal hamarabb be-váltak, mint sokan hinni remélték. A Herriot-kormánynak is ugyanaz a hibája volt, mint az előbbi radikális kabineteknek: nem tudta letörni az ellenzéki taktikát. Másrészt be kell vallani, hogy ugy a szociálisták, mint a jobboldalnak várható diktaturájuk érdekében szabotálták a radikálisokat abban a hiszemben, hogy a baloldali kartell végleges letűnésével az ő napjuk fog felragyogni. Egyelőre úgy áll a helyzet, hogy a jobboldaliak következnek Poincaré volt miniszterelnökkel, a francia nacionalizmus legjellegzetesebb képviselőjével az ültikön. Egyelőrel Mert a helyzet óráról-órára változhatik és a jövőből váratlan alakulások pattanhatnak ki.

Bizalmatlanság az egész vonalon.

A Herriot-kormány bemutatkozása meglehetősen kedvezőtlen parlamenti légkörben megtörtént. Az ülést példátlan érdeklődés előzte meg és a párisi nép szokásától eltérően, nagy tömegekben lepte el a parlament előtti tereket, hogy azonnal értesüljön a szavazás eredményéről. A parlament folyosóin már a bemutatkozás előtt tudták, hogy Herriotnak a Kormány kebelén belül sincs meg a többsége és hogy Chautemps belügyminiszternek nem sikerült De Monzie pénzügyi terveit a szociálisták előtt népszerűvé tenni. Általános volt a vélemény, hogy Herriot bukása elkerülhetetlen, ami be is következett.

A lanya kormánynyilatkozat.

A kormánynyilatkozat igen lanya és bizonytalan hangú volt. Felhívta a parlamentet, hogy haladéktalanul intézkedjen a pénzügyi reformok megvalósításában. Franciaország ki akarja fizetni adósságait, de nem akar sem inflációt, sem külföldi pénzügyi segítséget. Vissza akarja hozni a külföldre került devizákat és erre nézve új amnesztiát javasol, a mely a külföldre csempészett devizák tulajdonosait mentesíti a büntetés alól. Törvényjavaslatot fog betérjeszteni, amely megállapítja a megtakarításokra és munkajövedelmekre kivetendő legfelsőbb értékhatárt. A takarékos-ság elvét alkalmazza az egész országban és az állami háztartás-

ban máris megkezdte a terv megvalósítását.

Herriot bukása.

Rögtön a kormánynyilatkozat után megkezdtek a szavazást, a mely gyászos eredménnyel végződött. A kamara 296 szavazattal 237 ellenében megtagadta a bizalmat Herriot kormányától, mire Herriot azonnal bejelentette lemondását, amelyet a köztársaság elnöke el is fogadott.

Poincaré az új miniszterelnök.

A hajnali órákban kéréste magához Doumergue köztársasági elnök Poincarét, akivel hosszasan tanácskozott. Poincaré az elnöktől való távozásakor kijelentette, hogy az elnök őt bizta meg az új kormány megalakításával. Több mint száz képviselő írta alá ezután azt az elnökhöz intézett memorandumot, amelyben arra kéri, hasson oda, hogy az új miniszterelnök a pártpolitikára való tekintet nélkül alakítsa meg új kormányát. A hadviseltek hasonló kére-ssel fordultak az elnökhöz. A sebesült frontarcosok szövetsége pedig arra kéri az elnököt, hogy a parlamentet azonnal oszlassa fel.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Poincaré a miniszterelnöki mellett a pénzügyi tárcát is megtartja. Hir szerint kormánya csak hét tagból fog állani, külügyminisztere Briand, belügyminisztere Barthou, gyarmatügyi minisztere pedig Sarrault lesz.

Mentik a francia frankot.

A kamarában a lemondott kormány- nak utolsó és még megszavazott javaslata az volt, hogy a Francia Bank fizetőképessége érdekében hozzányulhassanak a Morgan-devizákhoz. A vita hajnali három óráig tartott és a szónokok nagyrésze az események hatása alatt a javaslat mellett nyilatkozott. Végül 3 óra 10 perckor 275 szavazattal 195 ellenében a kamara felhatalmazta a minden- kori kormányt, hogy igénybeve- hesse a Morgan-devizákat és a szabad piacon már a mai nap fo- lyamán eladásokat eszközölhes- sen. Éjjel három órakor ült össze a szenátus, amely a javaslatot vita nélkül fogadta el. A megszavazott javaslatot hajnali négy órakor írta alá Doumergue elnök és az már a mai hivatalos lapban meg is jelent. A Morgan- kölcsön 33 millió dollár, vagyis

másfél milliárd frankot tesz ki és ennek az összegnek piacra vetése esetén számolni kell a francia frank nagymértékű javulásával. A kamara és a szenátus ülészakukat a javaslat megszavazása után bizonytalan időre elnapolták.

Elmosott tüntetés.

Az elmúlt éjszaka ismét nagy tüntetőtömeg készült végigvonulni Páris uccáin, de a fél tizenket- tőkor hirtelenül jött óriási felhő- szakadás elmosta a tüntetőket, egy- töredék ugyan megpróbált tüntel- ni a bukott Herriot ellen, ezeket aztán lovasrendőrök — oszlatták széjjel.

Az ülés után a tüntetők egy része az Elysée elé vonult és a tömeg nőttön-nőtt a Place de la Concorde-on, végül is tízezer fő- re szaporodott. A kamarában re- kedt képviselők között pánik tört ki és mindenki menekült az épü- letből. A főbejárat előtti tömeg- ben nagy verekedések voltak. Az általános zűrzavarban botokkal estek egymásnak az emberek. — Mikor a rendőrség helyreállította a rendet, igen sok súlyos sebesült feküdt a földön. Száznál több tüntetőt letartóztattak. — Herriot bukásának hírére Londonban a frank emelkedni kezdett s a font 260-ról 221-re esett.

Pánik Franciaországban.

Poincaré elfogadta a kormány- alakításra vonatkozó megbízatást és ma már meg is kezdte tárgya- lásait politikai barátai körében. Herriot miniszterelnök számára a bukás valósággal katasztrófás je- lentőségű. Nemcsak miniszterelnö- ki tisztét veszítette el, hanem po- zíciója, reputációja és politikai rendszere is halomra dőlt. Bukása következtében ma kamarai elnök- ki állásából is kicsöppent. Egy na- pos uralma alatt teljesen összezi- lálta a pártviszonyokat annyira, hogy a döntő szavazásnál még a saját pártjának egy része is tar- tózkodott a szavazástól, sőt akad- tak a saját pártjából még olyanok is, akik ellene szavaztak. A pá- nikszerű hangulat az egész ország- ban tovább tart. Ma reggel mint- hogy a törvény értelmében idegen- valutákat kapni nem lehet, az emberek különböző vásárlásokat eszközöltek s igyekeztek pénzü- ket befektetni bármilyen legyen az az áru. Szóval megindult ugyanaz a romboló folyamat, amely a le- győzött államokat már sorra járta s amely gazdaságilag mérhetetlen károkat okozott.

Beszélgetés Schlosser Imrével, a magyar football-királylyal.

Sikert negyvenöt éves korában még kapust is akar játszani. — Visszatért Budapestre és az MTK színeiben akar ismét szerepelni. Utódját öt és fél éves kislányában látja, akinek a WAC már opciót ajánlott fel.

Megérkezett!... Utját Aradra ezrek fanatikus érdeklődése kísérte, akik mind-mind látni, élvezni akarták a magyar egyetemes football-sport megdönthetetlen bálványát: Schlosser Imrét. A magyar football-király neve több, mint két évtized óta fogalom a labdarugó sport életében. Tudása magasvonalú, valóságos zsonglőrje a footballnak és ha az idő vasfoga föl is őrli az emberi képesség acélos keménységét s ellentálló rugalmasságát, a 37 éves Schlosser még mindig a régi, tizenöt év előtti fényes sportcsillag, akinek neve ma is elérhetetlen magasságban tündököl — világ elismeréstől és megbecsüléstől övezve — a sport égboltozatán.

Schlosser tegnapi szereplése előtt alig két órával érkezett Temesvárról Aradra. Eredetileg úgy volt, hogy a Fehér Kereszt-szállóba száll, de mivel este visszautazik, lemondta a lefoglalt szobát. A közönség azonban ezt nem tudva, megrohmozta a szálloda portását Schlosser iránti kérdésekkel, sőt a szálló telefonját ki is kellett kapcsolni a forgalomból, mert néhány perc alatt nem kevesebb, mint 24 esetben érdeklődtek telefonon Slóziról.

A football pályán, a mérkőzés végével beszélünk Slózival, akinek minden szavából csodálatos rajongás áramlik ki:

— Hét éves koromban rugtam először labdába, épp oly korán kezdtem, mint a fiam. Tíz éves koromban tagja voltam a Petőfi-uccal „Remény” című kis uccai egyesületnek. Már akkor is bal-összekötőt játszottam. Az első válogatott meccsemet tizenhat éves koromban küzdöttem végig, 1905. őszén, október 7-én Prágában, Csehország ellen. Az eredmény 4:4 volt. Az első állomás után jött a többi. Rengeteg mérkőzés. Csak válogatottakon több száz goalt lőttem. Aradon most harmadikban vagyok. Amikor először jöttem ide, még az FTC-ben voltam és az ATE ellen szerepeltem. Ez 1916-ban volt. A következő évben az MTK színeiben az AMTE ellen játszottam. Győztünk 8:2-re. Emlékszem rá. Szép mérkőzés volt. A félidőben 7:1-re vezettünk, a II. félidőben mindkét részről csak egy-egy goal esett.

— Hogy melyik a legszebb emlékem a mérkőzések közül? Egy Svájc—Magyar-meccs. Győztünk 9:0-ra. Én hat goalt lőttem. A revans vágya fűtött bennünket, mert előzőleg Zürichben kikaptunk tőlük 2:0-ra.

A jövő terveiről beszél ezután. Schlossernek a WAC-ban szerződése lejárt és csak szíveségből turázik még velük. Végérvényesen visszatér Budapestre, ahonnan három egyesülettől is — MTK, FTC és 33 FC — kapott kedvező ajánlatot. A terveire vonatkozólag Schlosser a következő érdekes kijelentést tette:

— A kapott három ajánlat közül valószínűleg az MTK ajánlatát fogadom el és mint tréner is

ott fogok működni. Még néhány évig akarok footballozni. Azután, azután, úgy 45 éves koromban, visszavonulok. Igen, visszavonulok.

Románia vádat emel Bulgária ellen.

(Bucuresti, július 22.) A belügyminiszteriumban ma értekezlet volt, amelyen a belügyi államtitkár, Durostormegye prefektusa, Ghibanescu csendőrségi parancsnok és a sziguranca főnöke vettek részt. Az értekezlet a komitácsi támadásokkal foglalkozott és megállapította, hogy a bolgár hatóságok összejártsanak a betörő bandákkal. Konstatálták, hogy a bolgár kormány előtt is ismeretesek a komitácsi tervei. Az értekezlet számos okmányt terjeszt a minisztertanács elé, amely ma este dönt a Jugoszláviával közösen foganatosítandó intézkedésekről.

„A bánáti némettség hajdan és most.”

— Hozzászólás. —

Mindjárt előljáróban készsággel elismerem, hogy az „Aradi Közlöny” folyó évi 161. számában fenti cím alatt megjelent cikk írója ismeri a bánáti németiséget. Ennek dacára azonban kénytelen vagyok leszögezni, hogy Sch. J. ur cikc megírásánál két sarkalatos hibát követett el.

Az első: A bevándorlás korabeli németiségnek csak az erőnyeit tüntet föl, míg a mostani bánáti németiségnek jóformán csak a hibáit huzza alá. Hogy az ilyen összehasonlításból aztán éles, szinte vigasztalan kontraszt alakulhat ki, az csak természetes. A második, az előbbinél nem kisebb hiba, hogy túlságos könnyedséggel általánosít. Az tény, hogy a sváb nép nem alázatos. Az idegenek és urak előtt nem vágódik hasra, de ez még nem gőg, hanem önérték, még pedig egészen jónak és jogos önérték. Az idegenekkel és ismeretlenekkel szemben az előre süvegelés náluk nem divat, de általában tisztességgel és szívesen fogadják és viszonzozzák a köszöntést. Én ezt nem tudom nekik jó lélekkel hibául felróni.

Felfordul az is, hogy egyik-másik Herr X-nek vagy Y-nak mutatja be önmagát, de ez oly ritka, hogy nem vehető általános népszokásnak és inkább mosolyt érdemel, mint megróvást. Ami pedig az autókat illeti, tény, hogy itt-ott akad sváb gazda, akinek van autója, így például a gazdagságról általánosan ismert és igen népes Ujszentannán négy autótulajdonos van, ez egyike kereskedő, a többi igen jómódu gazda. Engelsbrunnban kettő. Egyéb községekben is akad. De mi az ahhoz képest, hogy Amerikában minden valamire való munkásnak megvan a maga autója. Miért volna tehát „nagyási örület”, ha az itteni sváplakta területen néhány autó tulajdonosa sváb gazda?

Jó magam igen sok sváb községben fordultam meg, de olyan templomra még nem akadtam, amely „ütött-kopott, akárcsak az utszéli csárda.” Ellenben tény az, hogy nem mulik el hét, hogy a bánáti német lapokban ne olvashatnánk restaurált templomok újjászenteléséről, harangszentelésekről, stb. Ami pedig a vallásos-

lok — a kapuba. Nagyon szeretnék kapust játszani.

Ezután különös és a többtől eltérő kérdést tettem fel; hogy kit tart utódjának?

Schlosser a nem várt kérdésre elgondolkozott.

— Kit tarthatok utódomnak?... A fiamat — mondta szeretettel, — akinek a WAC már opciót ajánlott fel. A kis öt és fél éves fiamat... (gól.)

Megszűnik a portarelrendszer

Orvosiják az erdélyi ügyvédség legnagyobb sérelmét. — Cudalbu miniszter személyesen vizsgálja meg az erdélyi ügyvédi kar panaszeit.

(Cluj—Kolozsvár, július 22.) Cudalbu igazságügyminiszter a napokban érkezik Erdélybe, hogy az erdélyi és bánáti ügyvédi kar panaszeit személyesen vizsgálja meg és meggyőződjék az erdélyi igazságszolgáltatás és jogszolgáltatás állapotáról. Az igazságügyminiszter először Kolozsvárt keresi fel. Onnan Nagyváradra, majd Aradon keresztül Temesvárra utazik. Cudalbu minisztert Suciu János dr. aradmegyei szenátor, a cluji ügyvédi kamara dékánja fogja kísélni.

Az igazságügyminiszter tanulmányozni fogja a járásbiróságok kérdését, az árvaszékek és telekkönyvek ügyét.

Suciu dr. a sajtó munkatársal előtt címondotta, hogy a holnapi Monitorul Oficialban megjelenik egy igazságügyi rendelet, amely az erdélyi igazságszolgáltatás nagy sérelmét szünteti meg. A rendelet hatályon kívül helyezi a portarel rendszert, amely végérvényesen eltűnik az erdélyi jogszolgáltatás berkeiből és amelynek megszűnésétől az igazságszolgáltatás régi nivójának visszatérést remélik.

Női holttest a Dunában

(Budapest, jul. 22.) Szászhalombatta községnél egy megcsonkított, illetve feldarabolt női holttestet fogtak ki a Dunából. A női holttest darabjai egy kis utazókocsárba volt begyömöszölve és a Duna által elöntött fák egyikéhez volt kötve. A vízben himbálódzó kosarat a csendőrök huzzák ki és azután a hatósági orvos a benne talált holttestet felboncolta. A boncolás kétséget kizáróan megállapította, hogy a szerencsétlen nő gyilkosság áldozata lett. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkosság részleteinek kiderítésére és a nyomozásba belevonta a szomszéd községeket is. Későbbi jelentések szerint a budapesti rendőrség véleménye az, hogy a Szászhalombattánál talált női hullarészek a gyilkos Bécsi hentes, Wimpassnger feleségének tetemdarabjai lehetnek. A gyilkos hentes, mint ismeretes, feldarabolta a feleségét és Bécsben csak egyik lábát sikerült megtalálni a Reichsbrücken. A Duna hullámai pedig a gyilkosság elkövetése óta egészen eddig sodorták le a hullarészeket tartalmazó kosarat. A nyomozást most ebbe az irányba is kiterjesztették.

— Augusztus 15-éig kell beadni a háboru előtti osztrák-magyar járadék-cimleteket. A háboru előtti osztrák-magyar járadék-cimletek centralizálása érdekében a pénzügyminiszterium az érdekeltek tudomására hozza, hogy az ily cimletek, akár be vannak jelentve, akár nem, augusztus 15-éig nyújtandók be a pénzügyminiszteriumhoz.

Striegl József.

Rekkenő forráságban felvirult Aradon a strand.

Egész Arad künn nyaral a Maros fürdőiben. —
Egy kis izelítő a perzselő nyár örömeiből,

(Saját tudósítónktól.) A sok-sok rossz idő, a tömérdek eső után az igazi nyár alig egy hete kopogtatott be hozzánk, de most aztán Isten igazában. A hőmérő szegény nem tudta mire vélni az idő szeszélyes páfordulását és ijedségében 38—40° felé szökdecseit s ezzel együtt beköszöntött fiatalok, aggok, hölgyek, férfiak egyforma öröme: a strand, a fürdőzés évszaka.

A meleg mindenkit klüz a Neptun-uszodába, a Katona-fürdőbe, vagy a strandra és jól esik az embernek — az üdüléstől eltekintve — derüs, a melextől gondtalan arcokat látni, kik fittyet hányanak a tikkasztó levegőnek, hisz közel a lehülési eszköz, a Maros hűvöse, amely egyformán hűvös mindenkihez és oltalmat nyújt a nap perzselő sugara ellen.

A Neptun-fürdő kényelem szem pontjából tavaly óta mérföldes csúszással haladt előre. A tusokkal, tornaszerekkel olyan, mint egy darab régi Görögország a modern élet küzdelmeiben. A ping-pong asztalok viszont a mai kor megnyilatkozásai s kétségtelesen igen népszerűek. Az asztalokat állandóan hatalmas közönség veszi körül. Aktiv, passzív játékosok egész serege, akik nap-estig üzik szakadatlanul, szorgalmasan e divatos játékot.

A ping-pong után — modernség tekintetében — egyenes sorrendben következnek a mai nő színpom pás fürdő ruhái, amelyek ha Aradra még nem is futottak be a legteljesebb excentrikussággal, egynehány divathölgy azonban már rikitóan tüntet velük. Különben a fürdőruhára még a leg-egyszerűbb asszony is nagy gondot fordít. A fekete fürdőruhák ideje már elmúlt és manapság a különböző színek, feltűnő árnyalatok kezdenek tért hódítani. Különösen egy erősen modern nő tünt fel divatos ruhájában. A vízben halványkék trikót használ, amikor kijött a partra, lehelet-szerű aranylóselyem fürdőköpenyt viselt s ezt a pompázó toalettijét egy japán ernyő egészítette ki. A feszülő fürdő-kosztüm szemérmetlenül, árulóan tapad, de ki figyel ilyesmire, mikor mindenki uszik. Egyesek a langyos Maros vízben, mások a magyszerű — élvezetben.

Hál' Istennek, a férfiak eddig még nem csináltak divatot a fürdőzéssel. Ők megelégednek egy kis fekete nadrággal, sőt talán még ez is sok. A napokban kiadott erkölcsrendészeti rendelet végrehajtása mellett a Neptun-fürdő, meg a strand, akár be is csukhatná, kapuit. Végigtekintünk a hölgyfürdőzőkön, de bizony egyetlen-egynék sem volt térdig érő szoknyája, sőt sokan nem vetették meg a feszülő trikót sem és abban „domborították” ki az új rendelet tarthatatlanságát. És a férfiak sem regulázhatók meg egykönnyen. Hogy a váll pántjukat néha-néha le ne kapcsolják és úgy süttessék magukat ropogós barnára. De talán a legsúlyosabb a büffést érintené a szigorúság, mert inkább senki sem fog megszomjazni, vagy egy

kiflire megéhezni, de evés előtt nem hajlandók a fürdőzők szőr-csulhat magukra öltetni.

A Neptunban és a Katona-fürdőben a stamgastok egész tömege tünik fel. Szinte éjjel-nappal ott ülnek, a külföldi fürdőket

A Magyar Párt törvényjavaslatokat terjeszt a parlament elé

A magyar képviselők nem pihennek a nyáron. — Egész sereg tervezet vár kidolgozásra. — Ki lesz az erdélyi magyarság igazi vezére?

(Cluj—Kolozsvár, július 22.)

Tudósítónk felkereste Deák Gyula drt, az országos Magyar Párt főtitkárát, aki a Magyar Párt nyári tevékenységéről a következőket mondotta:

— A Magyar Párt nem tart nyári szünetet. Nem tarthat vakációt, mert a párt képviselőinek a törvényhozás házaiba való bejutásával, a párt munkaköre kibővült és feladatai meghatározódtak. Miután az első parlamenti ülés csak a törvényhozás házaiba való végleges megalkulásával volt elfoglalva, a Magyar Párt parlamenti csoportjának politikai tevékenysége tulajdonképpen csak az őszi parlamenti ülészekkel kezdődik. Az őszi ülészek kérdéseinek és ügyeinek az előkészítése fogja kitölteni a Magyar Párt munkásságát a nyári hónapokban és ez biztosít számunkra állandó tevékenységet.

Magyar javaslatok.

— Mindenekelőtt — a legutóbbi elnöki tanács határozata értelmében — véglegesen rendezzük a Magyar Párt bucaresti-i pártirodájának kérdését. Ez a pártiroda már augusztus végén megkezdte tevékenységét. Ezenkívül a párt állandó kontaktust tart fenn a párt törvényhozási tagjaival, akiknek közreműködésével előkészíti és kidolgozza a párt azon javaslatait, amelyek az őszi ülészekon a törvényhozás házaiba kerülnek. Ezek a javaslatok a közoktatásügyi, közigazgatási és egyházi kérdésekkel foglalkoznak és rendezésük rendkívül fontos kihatással lesz az erdélyi népkisebbségek sorsára. Remélhetőleg, az általunk tárgyalás alá vont kérdések közül őszig többet ugyis rendezni fog a kormány.

Tisztviselők, nyugdíjasok és telepések.

— Elsősorban az esküt nem tett tisztviselők, valamint a nyugdíjasok kérdését terjesztjük a törvényhozás házaiba. Nagyszabású akcióit indítunk a telepések érdekében és követelni fogjuk, hogy a Népszövetség által megítélt kártérítési összegeket a kormány utalja ki. Követeljük ezenkívül az agrárreform sérelmeinek orvoslását. A nyár folyamán a Magyar Párt szervezeti szabályainak a revízióját készítjük elő. Ez a szervezeti szabályzat már nem felel meg a célnak, elavult és a választókerületek megváltoztatásával gyakorlatilag alkalmatlanná

igyekeznek megspórolni. Délelőtt éri el tetejét a forgalom, emberember hátán mozog, lubickol, hűsöl és nyaral. Teljes egészében kibontakozott Aradon a vidám fürdő-élet. Nyikorognak a hinták, visonganak a kergetőző gyerekek, zúgnak a tussok, pattognak a ping-pong labdák, csattanak a habok egy-egy fejes után, mindenki hódol a fürdés boldogságának — és este szomorú taka-

rodót fuj a könnyörtelen este. Enyhül a zsvaj, a zsongás. Hazaszállingóznak a boldog fürdőzők. Hazamenet szembetalálkoztam egy, a fürdőben látott nővel. Ugy rémlett, mintha még mindig strandkosztümbe lenne. Pedig tévedtem. Modern nyári toalett volt a kicsikén és ekkor éppen-séggel nem értettem az erkölcsrendészeti hivatal intézkedését. (sp.)

vált. Vannak olyan paragrafusok is, melyek az ügyrend és az ügyvitelre vonatkozólag egymással ellentmondanak.

Iskola és lakás.

— Véglegesen rendezni fogja a Magyar Párt az iskolakérdést is. Oda fog hatni a pártvezetőség, hogy a kormánnyal kötött egyezmény értelmében, az 1926—27. iskolaévben a kisebbségi tanulók a kisebbségi iskolákba, vallási különbség nélkül felvehető legyenek és hogy a felekezeti iskolák saját anyanyelvükön taníthassák a növendékeket. Szorgalmazni fogja a pártvezetőség, hogy a közoktatásügyi kormány utasítsa az alsóbbfokú közoktatásügyi hatóságokat, hogy a felsőbb hatóságok rendeleteit pontosan alkalmazzák. A Magyar Párt a lakáskérdés rendezését is programjába vette. A párt a háztulajdonosokkal és a lakásbérlőkkel együttesen fog eljárni, hogy a méltánytalan rekvirálási rendszert megszüntessék. A párt felhív mindenkiket, akivel lakástügyből kifolyólag méltánytalanság, vagy igazságtalanság történt, vagy aki ilyen esetekről tud, haladéktalanul jelentse be ezeket az eseteket a pártnak. Az egyes esetekről katasztert készítenek és a párt központi vezetősége az illetékes fórumoknál interveniálni fog.

A gyergyói nagygyűlés.

A legközelebbi országos közgyűlésre vonatkozólag Deák Gyula főtitkár kijelentette, hogy három város részéről érkezett meghívás a pártvezetőséghez: Gyergyószentmiklósról, Marosvásárhelyről és Kolozsvárról. Miután először Gyergyószentmiklós meghívása érkezett a pártvezetőséghez és mivel ez a város magyarlakta vidék központjában fekszik, a párt úgy intézkedett, hogy a közgyűlést szeptember hó végén, vagy október elején Gyergyóban fogja megtartani. Görög Joachim szenátort, a Magyar Párt gyergyói tagozatának elnökét a pártvezetőség máris utasította a közgyűlés előkészítésére. A pontos dátum meghatározása attól függ, hogy a magyar földművelés mikor végez a mezeli munkával, mert a Magyar Párt úgy szeretné, ha ez a közgyűlés a magyar egység hatalmas demonstrációja lenne.

Az új pártelnök.

A közgyűlés fontos tárgya az elnökválasztás. Erre vonatkozólag semmi hivatalos előkészület nem történt, mert hisz ez a közgyűlés feladata. A tagozatok beérkező jelentéséből, valamint az

erdélyiszerte megnyilatkozó közhangulatból arra lehet következtetni, hogy egyhangulag Bethlen György grótot, a Magyar Párt parlamenti csoportjának elnökét fogják pártelnökké megválasztani. A közgyűlésen több fontos ügyről számol majd be a pártvezetőség, mert az elmúlt év szeptembere óta a Magyar Párt nem tartott közgyűlést. Az elnökön kívül nem lesz más személyi változásokról szó, mert az ismeretes brassói közgyűlésen hat évre választották meg a pártelnökséget. Ez az idő azonban még nem járt le.

Paloták személből.

Aradváros vezetősége téglát égettet az összegyűjtött személből.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk arról, hogy Rozván Pál tanácsos és Muresán János városi főmérnök résztvettek a Budapesten tartott köztisztasági kongresszuson. Annak idején a főmérnökök nyilatkozott lapunknak a magyar fővárosban tapasztaltakról s azokról az ujitásokról, amelyeket Aradon is be lehetne — minden különösebb nehézség nélkül — vezetni. Ezek között szerepel a szemétfuvarozás, amelynek a mai módja igen avult és egészségtelen. Ezzel a kérdéssel foglalkozott ma a permanens bizottság, amely Muresán főmérnök előadása nyomán fontos ujitások bevezetését tervezi.

A mai, nyitott kocsiban való fuvarozás helyett a zártkocsit vezetik be. Megszüntetik az egészségtelen szeméttelpeket, hanem az összegyűjtött szeméttelpeket vagy elégetik, vagy pedig külföldi mintára, téglát készítenek belőle. A bizottság főleg az utóbbi móddal foglalkozik, mert ez hasznosabbnak látszik a város részére. A kérdés: amennyiségű végett elhatározta, hogy egy orvosból, egy mérnökből s egy pénzügyi szakértőből álló bizottságot delegál, amely jelentést, illetve javaslatot tesz a bizottságnak. Ha az érdekes terv kivételre kerül, akkor Arad e tekintetben sorrendben az előrehaladott német nagyvárosok mellé kerül, ahol a szó szoros értelmében szemétből építenek impozáns, szép palotákat.

— Hiemesch Károly utólagos kitérítése. A hadügyminiszter Hiemesch Károly repülőkapitányának post mortem a „Virtutea militare” tiszti rendjét adományozta. Hiemesch — mint emlékeztetés — Galacban halt meg, amikor egy repülőernyővel le akart szállani.

Eljött az uborkaszezon.

Mélabus kánikulás dal az uborkáról. — A kis artistanők és a szalmaözvegyek fénykora.

(Saját tudósítónktól) A feles gyümölcsöt, amelyről a még letelebb időszakot elnevezték: uborkának hívják. Avagy tudományosan: uborka. Avagy még tudományosabban: iborka. Egyébként a tökfélék családjának egynyáreltű, délen tartós tövű, jobbadán heverő, ritkábban kapaszkodó szárú génusza, szárának élei, levelinek nyelei és erei... tüskések. Körülbelül ez az uborkának a tudományos leírása, ami épen elég arra, hogy az ember sohasem tudja meg, hogy mi az az uborka. Ezek után mi az az uborkaszezon? Uborkaszezon az, amikor mindenhol csakis és kizárólag uborka terem. Uborka zöldel a színház, a társaság, a közhivatalok, a közüzemek és a szerkesztőségek berkeiben egyaránt. Ez utóbbinak legsúlyosabb bizonyítéka e cikk.

Es itt most ezen a ponton el kell árulni egy kulisszatitkot: hogy micsoda hallatlan erőlködést fejtünk ki (nemcsak a szerkesztőségekben), hanem általában mindenhol, nyári színház stb. terén, hogy a közönség érdeklődését magunk felé vonjuk: hogy az egyre tespedő, kánikulától meggyötört nagyközönség figyelmét némileg ébrentartsuk. Mert könnyű a színházaknak: azok legfeljebb, egész egyszerűen bezárják kapuit. Könnyű a mulatóknak: szünetelnek. Könnyű az öngyilkosjelölteknek: öszre halasztják végzetes tettüket. Ki boldog ilyen melegben öngyilkosnak lenni? Szóval könnyű ezeknek. De mit csináljon a szegény sajtó?

A nagyságos asszony öszre halasztja szenzációs, ígérkező válóperét. A kis színész nő szep-temperre rugja ki barátját. Addig inkább „szenved”. A sikkasztó az öszri szezon várja, hogy Párisba szökjön. A megsértett ember öszre hajlandó visszaadni azt a pofont, amit tegnap egy mellékcuccában — ígértek neki. A kaszszafuró nem fur egyelőre kaszszát, hanem önként jelentkezik a rendőrségen, hogy a nyáron át hívösön legyen. Majd öszre... majd öszre... mondják egymásnak az emberek. De mit írjunk addig?

Itt van kérem a Maros s a megyei patakok. Volt mit írni róluk. De ezek is apadni kezdenek. Már róluk sem lehet írni, Mi történt tehát? Megszűnt az aradi élet? Szó sincs róla. Minden megy tulajdonképpen a maga útján, ha vannak is időleges szélcsendek és intermezzók; ezek csak látszólagosak. A Lidó ezüstösen csillogó homokjában már érnek az új aradi flirtek. A Semmering-hegycsucsai felől utabb válóperek és házasságok hírére fújja a szél. Mert sokan vannak, akik elmentek, de még többen, akik ittmaradtak. És azok, akik ittmaradtak, mégis csillogálnak valamik. S a művésznők a nyári helyiségekben folytatják rántott csirke és uborkasaláta mellett kisdud játékaikat; egyéb szerep híján. Mert az uborkaszezon a kis kabarénők s a szalma-férjek szezonja. Ami az előbbiekkel illeti, most kijátszhatják magukat. Hemzsegnek és virulnak, mint az akácfa virága. A szerel-

mes fiatalember ostromol, de a művésznő függőben hagyja a kérdést — öszig. Mire a szerelmes fiatalember is öszig függeszti fel azt a pár függőt, amit még nyáron — sem akart megvenni a művésznőnek. Tehát minden öszre marad.

Es ami a szalma-férjeket illeti: ők jobban zöldelnek és viráznak, mint az uborka. Hatán-heten fonódnak össze és járják az aradi éjszakát a Dáciától és Várositól kezdve a nyári vendéglőkig, minden alkalmat felhasználva, hogy leszakasszák a nyár serdülő virágait. Természetesen a szegény

asszony, aki ilyenkor kénytelen valahol nyaralni — csak öszszel adja be a válóperet. Tehát semmi esemény. Mert az, hogy a szalma-férj megcsalja a szegény nyaraló feleséget — nem esemény. Viszont: szintén nem esemény.

Es ha mindezt jól tudja is mind a két fél, most uborka-szezonban nem esik erről szó. Kimélik egymást. Majd az öszszel jön a nagy válóper, vagy a nagy — kibékülés. Ugyancsak öszszel intéztek el a strand kisebb flirtjei is. Addig semmi esemény. Még az sem esemény, hogy egy ismert, mulató aradi legény az egyik kávéházban társaságával 10 üveg pezsgőt ivott. Még ez sem esemény, mert feliratta s majd csak öszszel fogja kifizetni. Tehát: várjunk öszzig... (—rd.—)

Monay Ferenc dr. ezüstmiséje.

Ma kezdődtek meg az aradi plébános jubileumi ünnepei. Három napon át ünnepli Arad katolikus társadalma az ezüstmisé plébánost.

(Saját tudósítónktól.) Háromnapos ünnepek során ünnepli meg Arad katolikus társadalma közszerepében álló plébánosának, dr. Monay Ferencnek negyedszázados papi jubileumát. Az Aradi Közlöny számolt be legelőször azokról a nagyszabású előkészületekről, amelyek az aradi minorita egyházban folytak az ezüstmisé impozáns megünneplésére, amely ma este kezdődött meg. A jubileumi ünnepeken Erdély minorita rendháza valamennyien képviseltetik magukat, de résztvesznek azon Csák Csíri és Lakatos Ottó volt rendfőnökök is; Rómából pedig dr. Pazsitny Bonaventura, a Szent Péter-templom apostoli magyar gyóntatója, a jubláns egyik legjobb barátja érkezik Aradra. A lélekemelő jubileum s az ezzel kapcsolatos eucharisztikus ünnepek részletei a következők:

Ma este hét órakor kezdődött meg az ünnepség: D'André János minorita rendfőnök a zsúfolásig megtelt minorita-templomban szentmise-magyarozatot tartott. In troitustól Credó-ig. Holnap, pénteken este hét órakor dr. Kienitz Géza plébános tart szentmise-magyarozatot a felajánlástól átváltásig. Szombat este hét órakor Novák Mihály tart magyarozatot Urmutatástól utolsó evangéliumig. Mindhárom estén Szentsziv áltatosság és áldás. A gyermekének-kar Simon Berta tanárnő vezetésével énekel. Szombaton este fél 8-tól éjjel szent-égimádás és szentóra a tiszteletőrség rendezésében. A szentélyben ekkor csak a férfiak, a padokban a nők foglalnak helyet. Este 11 órakor Kienitz Géza dr. szentórát tart, éjjelkor ünnepélyes áldás és szent-ségbetétel.

A tulajdonképpen jubileumi ünneplés július 25-én vasárnap folyik le. Reggel 7 órakor apáti szentmise, közös szentáldozás és szentbeszéd. Délután fél 10 órakor a római katolikus egyházközség díszgyűlése, amely után 10 órakor ünnepélyes bevonulás a templomba. A bevonulásnál 25 koszorúleány, a negyedszázad jelképe lesz. A leányok: Olasz Ella, Groszmuk Magda, Horváth Margit, Matyusch Anna, Balcsó Sári-

ka, Oláh Erzs, Virág Magda, Ilencz Katica, Parecz Erzs, Gruber Margit, Kiss Márta, Gerich Magda, Öry Márta, Katrovits Margit, Martonosi Mária, Dybski Etelka, Vass Boriska, Brunner Mária, Lászka Magda, Golomegy Margit, Rigó Mária, Székely Irma, Némethy Irma, Kövér Erzs és Kettner Elza.

A jublánszt éppen úgy, mint egy negyedszázad esztendő előtt, dr. Csák Csíriék, volt rendfőnök vezeti az oltárhoz. Evangélium után Trefán Leonárd szentferencrendi volt erdélyi tartományfőnök mond szentbeszédet, majd a templom énekeskar Fischer Ernő zeneművész vezetésével előadja Beliczay miséjét vonós és fuvókskisérettel. Énekkel kíséri Fetter Irén, az ismert aradi énekesnő. Felajánlás előtt Csák dr. az oltárnál átadja rendtársai s az aradi hívek eucharisztikus ajándékát: egy művészi arany-kelyhet.

Külön érdemes megemlékezni erről a Rómából hozatott aranykelyhről, amelyet több ismert aradi ékszerész 150.000 lej értékűre becsült. A kelyh, amely a római kiállításán első díjat nyert, 1030 gramm súlyú s művészi vésésével valóságos fordulóponthoz jelent az egyházművészet történetében. Az alakok művészi módon vörös, zöld és kék zománcokkal vannak kirakata s a talpazaton Jézus szive, Szűz Mária, Szent Péter és Szent Pál állnak olajfaágak s bábérágak között. A kupáján a négy evangélista képe díszel. A kelyhet néhány napra egy aradi ékszerészlet kirakatában állítják ki. Alján a következő felirat áll:

Dr. Monay Ferencnek, szeretett lelkipásztorunknak ezüstmiséje alkalmából imában egyesült tisztelettel.

Az ünnepi szentmise után az egyházközség, a hitbuzgalmi, társadalmi és karitatív egyesületek tisztelegnek a jubláns lakásán. Este 7 órakor ünnepi szentbeszéd lesz, amelyet Szilágyi M. Dózsa premontrai kanonok mond, majd ájtatosság és áldás következik. A gyermekének-kar D'André János rendfőnök vezetésével énekel. A nagyszabású s impozáns jubileum befejezése a római katolikus

leányiskolák s a Mária kongregációknak az intézet udvarán rendezett ünnepe lesz. Ekkor kerül előadásra Calderon Pedro de la Barea spanyol drámairó: A szentmise titkai című misztériuma, külön meghívott közönség előtt.

Arad katolikusága nagyszámúban vesz részt tiszteletben, becsületben, szeretetben álló plébánosának jubileumán, amelyen néhány órára visszasugárzik dr. Monay Ferencre az a szeretet, amelyre hosszú esztendőknél keresztül tanította, buzdította hitét.

Pofonok a Neptunban

A törvénytisztelő kompos-ember és a lenge-öltözékű fürdőző afférje.

(Saját tudósítónktól.) Elcsattant az első pofon az aradi Neptun-fürdőben. Az esetnek nem lesz lovasias következménye, mert a pofonokat olyan ember kapta, akit a becsületbírósa nyilván párbajképtelennek minősítene és olyan ember adta, aki megérdemelte volna. A dolog úgy kezdődött, hogy egy fiatalember elment a Neptunba fürdőzni. Valószínűleg először volt ilyen helyen, mert nem tudta, hogy a szigorú erkölcs mit kíván a napon sütkérező és a Marosban fürdőző vendégektől. Az ifju levetkőzött, majd sietett elhelyezkedni a fürdőzőket a strandra szállító kompban. A kompos ember azonban ismervén a paragrafusokat, figyelmeztette az illető urat, hogy így nem szabad a strandra menni. Ha csak az lett volna a baj, hogy leengedte a válláról a trikójának a pántját, még elnézte volna a kompos ember. Ilyesmiben azonban nem történhetett meg vele, mert nem volt rajta trikó, aminek a vállpántját nem szabad leengedni. Nemcsak trikó nem volt rajta, de semmi sem volt, vagyis ami volt, az szinte semminek lehetett nevezni. Amikor a távozásra való felszólítást az ifju nem akarta meghallani, a kompos ember kissé haragosabban ismételte meg szavait. Ekkor csattantak el a pofonok az öreg kompos borotvátlan arcán. Mindenki megbotránkozott az izléstelen ember brutalitásán, aki az adott pofonok után kijelentette, hogy akinek pedig nem tetszik, az menjen Pestre. A kompot természetesen nem indították el, ellenben értesítették Vass Barnabás városi mérnököt a szemérmetlen „urtember” viselkedéséről. Egy városi házról jött megtermett szolgának sikerült azután az ifjut jobb belátásra bírni és a közönség élénk helyeslése közepette eltávolítani a Neptun-fürdőből.

— Ebzárlat Aradon. Az aradi városi állatorvosi hivatal az utóbbi időben sűrűn előfordult kutyamarásokra való tekintettel, július 18-tól október 18-ig ebzárlatot rendelt el. A kutyákat ebben az időben az udvarban megkötve kell tartani s ha a tulajdonos kíséretében az uccára viszik, szákosárral kell ellátni s pórázon vezetni. A szabadon járó kutyákat kóborkutyákként kezelik s a donost szigorúan megbüntetik.

H I R E K.

— A királyné születésnapja. Nagy Yennel ünnepelte meg Aradvárosa Mária királyné születésnapját. A középületeket és házakat fellobogózták s a templomokban ünnepi Te Deum-ot tartottak. A görög keleti katedrálisban Gergely püspök pontifikálta délelőtt 11 órakor a misét nagy papi segédlettel. A misén a katonai és polgári hatóságok fejei, a helyőrség tisztikara, az összes köztisztviselők s nagyszámu közönség vett részt. A mise végeztével Georgescu Péter vezérkari főnök szép beszédben méltatta a nap jelentőségét. Az istentisztelet idején az összes közhivatalokban szünetet tartottak. — Bucurestiből jelentik: Mária királyné mai születésnapja alkalmából a székesegyházban Te Deum volt, amelyen résztvettek az egész kormány, Averescu miniszterelnökkel az élén, továbbá a katonai és polgári hatóságok vezetői, valamint az udvar képviselői. Az istentisztelet után katonai díszszemle volt.

— Ferdinánd királyt a milanoi élmomáson lelkesen megérintette egy olasz diákcsoport. Az Universtnak jelentik Párisból, hogy Ferdinánd király Párisba érkezett. A király egészségi állapota kitűnő. Jugoszláviában az udvari vonatnak Zombortól Lajbachig nagy kerülőt kellett tenni, mert az áradások a pálya egy részét elmosták. A király vonata éjnek idején utközben találkozott a jugoszláv udvari vonattal, amely Sándor királyt az áradások területére vitte. A vonatok nem állottak meg. Amikor Ferdinánd király átutazott a milanoi pálvaudvaron, egy olasz diákcsoport álló csoport felismerte és lelkesen megérintette az uralkodót.

— Semmi baja Mihály trónörökösnek. Bucurestiből jelentik: Mihály trónörökös a fővárosba hozták és orvosi felügyelet alá helyezték. Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy a trónörökös egy veszett kutya meherapta volna, csupán annyi tény, hogy több ízben játszadozott Elena hercegnő kiskutyájával, amely utóbb megveszett és elpusztult. A trónörökös óvatosságból hozták Bucurestibe, semmi baja nincs és az orvosok remélik, hogy nem lesz szükség beavatkozásra. Mihály trónörökös Babes és Jonsescu professzorok tartják orvosi megfigyelés alatt.

— A patriarcha nyaralása. Miron Cristea patriarcha néhány heti pihenésre szülővárosába, Maroshévízre utazott.

— Meghalt a volt földművelésügyi miniszter fivére. Bucurestiből jelentik: Constantinescu Dragorimeanu, Constantinescu volt földművelésügyi miniszter fivére ma meghalt.

— Meisner lesz a helyettes miniszterelnök. Bucurestiből jelentik: Averescu tábornokot külföldi tartózkodása idején nem Garoflid, hanem Meisner fogja helyettesíteni, aki, mint a kamara volt elnöke, rangban mindjárt utána következik. Hír szerint a miniszterelnök nemcsak Olaszországba, hanem Egyiptomba is ellátogat.

— Manolescu államtitkár előadása az új Olaszországról. Bucurestiből jelentik: Manolescu pénzügyi államtitkár Jorga professzor valódi muntei népegyletén előadást tartott az új Olaszországról, majd a professzor kíséretében meglátogatta a valesp-i kulturális intézményeket.

Kisajátítják az udvarokat házépítés céljaira.

A kolozsvári agrárbizottság irtó hadjárata a beépítetlen telkek ellen.

Kolozsvár. Az agrárreform ne gyeujik szakasza értelmében lakásépítés céljaira a városok belterületén lévő valamennyi beépítetlen területet ki lehet sajátítani, ha azokon gyümölcsfák nincsenek vagy szőlőtermelésre nem használnak. A kolozsvári agrárbizottság a törvényes felhatalmazásból kiolyolag kilencszáz holdnyi belső terület kisajátítását kéri a bíróságtól, még pedig 1914-es telekérték szerinti árban. Ha a bíróság az agrárbizottság kérését teljesítené ez azt jelentené, hogy

tízezer kolozsvári ház- és telektulajdonos elveszítené egy csapásra vagyonának felerészét.

A megyei agrárbizottság vezetője, Pacurar táblabíró, aki a kisajátításokat vezeti, kijelentette, hogy miután a törvény rendelkezései nem szabatosak, tág értelmezést engednek, a bíróság döntése fog ebben a kérdésben tiszta helyzetet teremteni, különben kijelentette, hogy az agrárbizottság a házak udvarait is ki fogja sajátítani, ha azok lakásépítés céljaira megfelelnek.

Segítségért kiált Aradhegyalja.

Az exportlehetőségek megszűnése miatt súlyos válságba került a hegyaljai bortermelés. — Aradi szőlőnagybirtokos a borárak kialakulásáról.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt „Az új szeszadó és a borfogyasztás” című cikkünkben „leközlöttük egy aradi borkereskedő véleményét arról, hogy a szesz megdrágulásának milyen hatása várható a borkereskedelemre. A vélemény szerint a szeszárak emelkedése alig fogja befolyásolni a bor árának alakulását. A bortermelők viszont egészen ellentétes álláspontot vallanak és egy aradhegyaljai szőlőbirtokos, aki ma érkezett levelében hozzászól a kérdéshez, azt a véleményt fejt ki, hogy miután a bor ára malign-fokok szerint alakul és amint a szesz ára emelkedik, olyan mértékben kell a bornak is drágulnia.

Hogy a termelők álláspontját ez ügyben ismertessük, felkerestük Szabó Zoltán nyug. tábornok, szőlőnagybirtokost, aki a következőket mondotta:

— Nem ismerem teljes egészében az új szesztörvényt és így érdeemben alig tudok hozzászólni a kérdéshez. Nézetem szerint a szesz árának emelkedése nem hozhat olyan változást a borárak alakulásában, hogy ezáltal a termelők nagy bajain és szinte kétségbeesítő helyzetén segítve lenne. Ez a most felmerült kérdés má-

sodrendűvé zsugorodik a nagy és megoldatlan országos problémák mögött, amelyek Románia bortermelését és borkereskedelmét guzba kötik és a szőlőgazdákat végső anyagi romlásba sodorják. Románia bortermése ugyanis megsze meghaladja a fogyasztás igényeit, úgy, hogy a piac szinte feldoklik a borban, aminek természetes következménye, hogy a borárak hallatlanul alacsonyak s nem állanak arányban az egyre növekvő termelési költségekkel.

— A Hegyalja jelentős tényezője Románia közgazdasági életének. A kormányának kötelessége ezt a kallódóféiben levő nemzetkincset megmenteni és a súlyos adókat fizető szőlőgazdáknak lehetővé tenni, hogy termékeiket a külföldi, elsősorban pedig a csehszlovákiai piacon helyezhessék el. Feltétlenül szükségesnek és az állam érdekében valónak tartanám tehát, hogy a kormány haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat a csehszlovák kormánnyal és egy új kereskedelmi szerződés csökkentése a cseh védővámokat és biztosítsa a romániai bornak a cseh piacokra való öntölését. Ha ez nem történik meg, Románia fejlett szőlészete belefullad a saját borába.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint nyugati szelekkel változékony, aránylag hűvös idő várható, elvéve esővel.

— Magyarország kormányzójának ezüstlakodalmá. Budapestről táviratozzák: Hortny Miklós kormányzó és neje, született Purgly Magda ma ünnepelték meg ezüstlakodalmukat kenderesi birtokukon, a legszűkebb családi körben.

— Halál fürdés közben. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap este Pankotán. A meleg alkonyban ifj. Szabó Pál 20 éves fiatalember a községhez közel lévő tóhoz ment fürödni. Fürdés közben görcsök érték a szerencsétlen fiatalembert, aki kétségbeesetten vergődve kiáltozott segítségért, de a közben teljesen besötétedett estében senki nem akadt, aki segítségére sietett volna. Görcsösen összezsugorodott holttestét ma reggel folták ki. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

— Tűzvész Campina-ban. Bucurestiből jelentik: Campinában nagy tűz ütött ki, amely a város központjában pusztított.

— Renoválják a színházat. A permanens bizottság mai ülésén a Marospart aszfaltozásával s az aradi színház renoválásával foglalkozott. Mivel a fakátránnyal való utburkolás kísérlete bevált s a Marospart közönsége amugy is panaszkodik a nagy por miatt, a bizottság utasította a főmérnököt, hogy dolgozzon ki költségvetést a Marospart sétányának burkolására vonatkozólag. A terv szerint a sétányt a Muresului (Maros) utcától a Kulturpalotáig aszfaltozzák. A permanens bizottság a színház javítását is elhatározta. A székeket ujonnan bevonják, kifestik a színházat s több javítást eszközölnék, amely körülbelül 350.000 lejbe kerül. A bizottság elhatározta, hogy helyszíni szemlét tart s utasította a számvevőszéket, jelentse be, mennyi pénz áll rendelkezésére a renoválás eszközlésére.

— Változás a Simplon menetrendjében. Bucurestiből jelentik: A viharok folytán megrongálódott és az ár által több helyen még most is elborított hidak és pályatestek miatt a CFR. vezérigazgatósága a Simplon-expressz menetrendjében a következő ideiglenes változásokat rendelte el. A mai naptól kezdve a Simplon-expressz d. u. 16 óra 45 perckor indul el Bucurestiből és 7 óra 19 perckor érkezik Timisoarára, ahonnan 7 óra 36 perckor indul tovább Zombolya, illetve Jugoszlávia felé. Timisoaráról Bucuresti felé éjjel 23 óra 27 perckor indul és Bucurestibe 13 óra 35 perckor érkezik a Simplon.

— Gazdát cserél a Deutsch Testvérek-üzlet. Arad egyik legnagyobb és legrégebbi üzletében érdekes változás történik a közeljövőben. A Bulev. Regina Maria és a Strada Bratianu (Weitzer-ucca) sarkán lévő Deutsch Testvérek cég üzlet-helyiségét, amelynek Winternitz Jenő évek óta a tulajdonosa, kettéválasztják és egyik felében Glésinger és Neuman-cég folytatja a rőfös üzletet, míg a másik felét és az emeletet levő helyiséget Winternitz Jenő tartja meg, ahol női divat szalon és női konfekció üzletet rendez be. A Glésinger és Neuman cégnek bejárata az ucca sarkán lesz, a Winternitz-cég részére pedig a főterem nyitnak egy új bejáratot.

— A bucaresti-i opera elhelyezése. Bucurestiből jelentik: Goldis László kultuszminiszter elhatározta, hogy a fővárosi opera részére továbbra is a Teatrul Lyric épületét bérlik ki egy évre. A jövő évben megkezdik az új opera építésére szükséges alapok összeállítását. Az előirányzat szerint 200 millióba fog kerülni az új opera felépítése.

— Hamis dollárok Bessarabiában. Bucurestiből jelentik: Chisinauban hamis dollárbankjegyeket fedeztek fel, amelyeket a Novac testvérek helyeztek forgalomba. A hatóságok azt hiszik, hogy a hamis dollárokat Budapesten készítették.

LON CHANEY

legnagyobb filmje

MONSTRUM

fantasztikus filmjáték

bemutatója ma

az aradi Urániában

Az előadások 6, 8 és 10 órákor kezdődnek.

— Feloszlatták a dévai városi tanácsot. Déváról jelentik: A belügyminiszterium táviratilag feloszlatta a megválasztott dévai községtanácsot és helyébe egy ideiglenes bizottságot nevezett ki, melynek élére Perian Péter Goldis-párti városi tanácsos került.

— Meghalt az orosz cséka vezére. Moszkvából jelentik: Dzerschinski népbiztos, a szovjetunio legfelsőbb gazdasági tanácsának elnöke és a politikai rendőrség vezetője 49 éves korában szívinfarktusban hirtelen meghalt. Dzerschinski 1877-ben született és 1895 óta minden forradalmi mozgalomban jelentős szerepet játszott.

— Fürdőző diákok tragikus halála. Bucurestiből jelentik: Techirghiol tengeri fürdőben Sulica és Urdareanu diákok a tengerbe fulladtak. Ugyanekkor egy ismeretlen 14 éves fiút és egy nőt is elsodort a hullám.

— Uj ügyvéd. Dr. Lelik István f. hó 19-én az aradei (nagvvárad) ügyvédvizsgáztató bizottság előtt sikerrel vizsgázott. Az új ügyvéd szülőfalujában, Rovinén (Magyarpécskán) nyit ügyvédi irodát.

— A fatelep tolvajai. Megjrtuk, hogy Czettel Fülöp aradi fatermelő cég telepéről egy aradi rendőrökkel szövetkezett betörőbanda közel 40 ezer lej értékű épületfát lopott el. A lopással gyanúsított rendőröket, Pacurar Györgyöt és Soran Leontint, valamint a betörés többi tetteseit, Horvát Györgyöt és feleségét, Kis Andrást és feleségét, Lada Lajos éjjeli őrt, Cipo Györgyöt és Molnár Lajost ma délelőtt hallgatta ki Niculescu főügyész. A banda tagjai eleinte tagadni próbáltak, de később beismerették bűnösségüket, mire a főügyész előzetes letartóztatásukat rendelte el. Orezeanu vizsgálóbíró az idő előrehaladottsága miatt a kora délutáni órákban a rendőrségre küldte vissza a fatelep szarkáit, akiket holnap reggel hallgatnak ki a vizsgálóbírószobán.

— Leégett egy ház Aradon. Ma délután kigyuladt Aradon a Strada Lae Barna (Csutora-ucca) sarkán lévő ház. Néhány perc múlva hatalmas lánggal égett a zsindelylyel fedett tető, amelyet a megrémült szomszédok próbáltak eloltani. A tűzoltóság hamarosan megjelent és teljes apparátussal fogott a tűz oltásához. Főképpen arra terjedt ki a tűzoltók munkája, hogy a közelben lévő házakat megmentésük, mert a hirtelen támadt szél miatt komoly veszély fenyegette a közeli épületeket. Hosszas és önfeláldozó munka után sikerült a tüzet lokalizálni, a házat azonban nem lehetett megmenteni, amely csaknem teljesen porrá égett. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet egy a kéményből kipattanó szikra okozta.

— Az Aradi Villamosági r. t. közli, hogy f. hó 25-én, vasárnap reggel 4 órától 6 óráig a villamos áramszolgáltatás szünetelni fog.

— Uj ellenzéki párt Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A demokratapárt tegnapi pártválasztmányi ülésén elhatározta, hogy a pártot, mint ilyen, megszüntetik és belépnek az új független nemzeti demokrata pártba. Az új párt csütörtökön alakul meg Rassay Károly elnöklésével és Pakots József ügyvezető igazgatásával.

— Megörült Budapesten egy marosvásárhelyi földbirtokos. Budapestről táviratozzák: A rendőrfőkapitányság épülete előtt ma mentőkocsival állott meg, melyből egy elegáns, idős urat szállítottak be rendőrorvosi vizsgálat céljából. Az öregur Jenney József, hatvanéves marosvásárhelyi földbirtokos volt, aki fiának, Jenney Zoltánnak látogatására jött fel Budapestre. Itt Jenney Zoltán Baross-uccal lakásában állandóan együtt volt a család tagjaival, de hirtelen elmebaj tünetei törtek ki az öreguron úgy, hogy orvosi vizsgálat végett beszállították a rendőrség központi ügyeletére és az orvosi vizsgálat után bevitték az angyalföldi tébolydába.

— Hőhullám Amerikában. Newyorkból táviratozzák: Országsszer te óriási hőhullám pusztít és a lakosok a nagy hőség miatt a szabadban tanyáznak. — Vasárnap nyolcvan áldozata volt a hőségnek, a kórházak pedig tele vannak súlyos betegekkel, akik nap-szurást kaptak.

— Kétmillió fontos új magyar kölcsön. Londonból táviratozzák: A Manchester Guardian szerint a legközelebbi napokban Londonban és Newyorkban 2 millió fontos új magyar kölcsön kerül kibocsátásra.

— Bányászok világtalálkozója. Párisból táviratozzák: Tegnapi kezdődött meg a bányamunkások nemzetközi kongresszusa, amely elsősorban az angol bányamunkások pénzügyi támogatásáról tárgyal az angolai szénbányászattal kapcsolatban.

— Felhívás. Az aradi államrendőrség utlevélosztálya felhívja Krausz Sámuel aradi lakost, hogy utlevéligyben jelentkezzen.

— Csorogólapos orlós. Kerpeinél.

— Tolvaj háztartási alkalmazott. Széles József aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Ghiba Birta (Varjassy József) uccai lakásából tízezer lej értékű ruhaneműt ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást és ma délelőtt sikerült letartóztatni Oláh Mária háztartási alkalmazottat, aki beismerte, hogy a lopást ő követte el. Átkísérték az ügyészségre.

— Gyilkos katona. Constancából jelentik: Megjrtuk, hogy egy Coliu Miklós nevű katona kegyetlen módon meggyilkolta a kirabolta egyik Dobré György nevű társát. A nyomozás folyamán kiderült, hogy Coliu egy csinos constancai leánynak udvarolt, akit a gyilkosság előtt megkért. Mivel szegény fiú volt, kosarat kapott. Bánatában aznap estig ivott egy kis korcsmában. Estefelé összetalálkozott Dobréval, akinek azt javasolta, menjenek együtt fürdeni a tengerbe. Este fél 10 óra lett, mire a tengerhez értek. Itt Coliu bajonettjével agyon-szurta Dobré, a holttestet a tengerbe dobta. Előzőleg leszedett ruháit bevitte a kaszárnyába s a meggyilkolt ládájába helyezte. A pénzt, amit Dobrénél talált, körülbelül 1000 lej, magához vette s két éjszakán keresztül elmulat. A kölkekezés felhívta felettesei figyelmét s így tudódott ki a gyilkosság. Coliut erősen megbilincselve a 34-ik ezred börtönébe szállították. A meggyilkolt katona nős s két gyermek atyja volt.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bementethat. TELEFON SZÁM 151.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Megkezdődik a buzakampány.

(Bucuresti, július 22.) A kormány legfőbb gazdasági bizottsága Garoflid földművelésügyi miniszter elnöke alatt ülést tartott, amelyen elsősorban az új termés finanszírozásával foglalkoztak és elhatározták, hogy ebben az ügyben az állam a Banca Nationalával, esetleg a nagybankokkal együttesen fog eljárni. Együttel megállapították a gabonaexportörök pénzügyi támogatásának tervét és megtették az intézkedéseket a termés szállítására vonatkozólag is. A bizottság ezután az erdélyi árvízkarosultak segélyezési módjaital foglalkozott, majd tárgyalás alá vette a tojás és bőrkiviteli illetékek le- szállításának kérdését az exportörök beadványa alapján. Ebben a kérdésben a bizottság csak a jövő héten hoz határozatot.

Zürichben 2.35, Párisban 20.25 a lej.

Helyi valuták. (Július 22.) Pénz: Dollár 218, angol font 1050, cseh korona 6.30, francia frank 5, líra 7, dinár 3.60, schilling 30.70, márka 51.50, magyar korona 325, svájci frank 41.70. — Áru: Dollár 220, angol font 1070, cseh korona 6.50, francia frank 5.30, líra 7.30, dinár 3.75, schilling 31, márka 52, magyar korona 320, svájci frank 42.20. Kifizetések: Newyork 220.75, London 1087, Prága 6.56.50, Páris 5.35, Milanó 7.30, Zágráb 3.91, Bécs 31.35, Amsterdam 89.30, Berlin 52.85, Budapest 322, Zürich 42.90.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július 22.) Berlin 122.95, Amsterdam 207.70, Newyork 516.62.50, London 2512.87.50, Páris 11.62.50, Milanó 16.75, Prága 15.30, Budapest 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.35, Varsó 57.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (Július 22.) Berlin 123, Amsterdam 207.60, Newyork 516.62.50, London 2512.25, Páris 11.85, Milanó 16.85, Budapest 72.20, Belgrád 9.13, Bucuresti 2.35, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július 22.) Kifizetések: Páris 4.75, Berlin 52.30, London 1066, Newyork 218, Milanó 7.15, Zürich 42.60, Bécs 31.10, Prága 5.48, Budapest 31. Valuták: Napoleon 880, márka 52, leva 1.60, török líra 1.15.

angol font 1060, francia frank 5, svájci frank 42, líra 7.20, drachma 2.60, dinár 3.80, dollár 218, lengyel zloty 18, schilling 32, magyar korona 32, cseh korona 6.50.

— A költségvetési felesleg hovafor- fordítása. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a kormány a törvényhozás mindkét házatól felhatalmazást kapott arra, hogy a múlt évi költségvetésből fenmaradt felesleget a rendkívüli kiadások fedezésére fordíthassa. A napokban nyilvánosságra hozott kimutatás szerint a feleslegből eddig közel négy milliárdot használt fel a kormány különféle beruházásokra és rendkívüli kiadások fedezésére. Ebből az összegből — a jelentés szerint — egy milliárdot az állami alkalmazottak fizetésének emelésére, egy milliárd hétszáznegyvenhárom milliót a CFR, vagonok rendbehozására és vasuti inventáriókra, 500 milliót tanügyi célokra, 150 milliót hadikárpótlásra, 200 milliót szállítási tartozások törlesztésére fordítottak, 250 milliót pedig államadósságok törlesztésére a Banca Nationalának utaltak ki.

— Működési és alaptőke emelési engedélyek. A speciális gazdasági bizottság határozata értelmében a Teba Gyapotszövő Rt. Arad működési engedélyt, a Szentanna Gazdasági Bank Rt. Szentanna, alaptőkeemelési jóváhagyást kapott.

Az aradi APOLLOBAN ma, péntektől

a szezon legnagyobb filmjének bemutatója.
VICTOR HUGO halhatatlan regénye

Myomorultak

2. részben. I. rész hétfőig.

Főszerepben:

GABRIE LEBRIO és SANNRA MILUWANOFF

Az előadások 5, 7 és 10 órákor kezdődnek.
Jegyek elővételben mindkét részhez válthatók

Csokoládé üzemek, TUNKMASSZAT, per kg. Lej 145.— szállít utánvétel mellett
ukrászdák, kávéházak részére legfinomabb OSTYALAPOKAT, per kg. Lej 110.— **Gábor csokoládégyár Arad.**

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora a következő: Pénteken: Miami Szombaton: A peleskei nótárius. (Szentgyörgyi István vendégfellépésével.) Vasárnap: Sárga csikó. (Szentgyörgyi István vendégfellépésével.)

* Lenyvel Irén ma este bucsuzik Arad közönségétől a „Miami”-ban, Jacobi Viktornak ebben a pompás és nagy sikert aratott operettjében. Gyönyörű szeriöz dalokkal, nagyszerű, pattogó ritmusú táncdarabokkal van tele az operett muzsikája, amelynek sablontól eltérő szövege csupa humor és kedves jelenetek sorozata. Fratta Géza, Misoga, Barna Ancy alakításai, Botos Bianka rendkívül kedves és ötletes szerepműve, Faludy, Ladiszlay, valamint az együtt többi tagjainak kifűnő szereplése, Jakabffy rendezése a „Miami” utolsó előadásán is sikerre viszik ezt az érdekes újdonságot.

* Szentgyörgyi István, az erdélyi magyar színművészet nevezője, a magyar színjátszás büszkesége, két legjobb szerepében vendégszerepel szombaton és vasárnap.

MOZI.

xx „Nyomorultak”, Hugo Victor regényének filmbemutatója az aradi Apollóban. Ma, pénteken fog lezajlani az idei szezon legnagyobb és legszebb filmjének bemutatása, amely iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Érthető a nagy várakozás, hiszen ki ne ismerné Victor Hugo nagykonceptiójú társadalmi regényét. A két részből álló filmek, amelynek jelenleg csak első része kerül vetítésre, abszolút egészet képez, semmi sem marad ki belőle, ami alátámasztja és kihangsúlyozza a regény alaptételeinek igazságait. A darab főszereplői — Sandra Milowanoff és Jean Toulout — alaposan kidolgozták alakításukat, teljes lélekkel játsszák meg a szerepet. Jezyek elővételben válthatók mindkét részhez az aradi Apolló elővételt pénztáránál. Az előadások 5. 7 és egyenesed 10 órakor kezdődnek.

xx „Monstrum” az aradi Uránia pénteki filmbemutatója. Az idegcsiklandozó és lenyűgöző fantaszifikus drámák iskolapéldánya az a film, mely Monstrum címen kerül bemutatásra az aradi Urániában. A darab főszereplője Lon Chaney, pompás alakítást nyújt. Az előadások 6. fél 8 és egyenesed 10 órakor kezdődnek.

xx Jóni Patt és Patáchon legújabb filmje. — „A kislord”, Mary Pickforddal. — Malek legújabb filmje.

xx A Marosparti Mozgóban mátfői kezdve rendkívül érdekes dráma kerül bemutatásra. A darab címe: „Borbokó pokol”. Főszereplők Grit Hajd, Dr. M. Martof, A. Kersten. Az előadás kezdete negyed 10 órakor.

SPORT.

O Arad kombinált Sibiuban. Vasárnap az AMTE kihagyásával alakított aradi kombinált Sibiuba utazik, ahol Sibiu válogatottja ellen fog játszani.

O Az Admira Aradon. Az erdélyi turán levő Admira szombaton és vasárnap Aradon játszik. Szombaton egy Arad-válogatott, míg vasárnap az AMTE lesz a bécsiek ellenfele.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében hárhóvá utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

FELHIVÁS.

Alulírott megvettem Dobre János Arad, Str. Mărăsești 45. sz. alatti cipész üzletét. Kérem az esetleges hitelezőket, hogy követelésüket nálam 8 napon belül jelentsék be, ellenkező esetben azokért felelősséget nem vállalok. — **Ardelean János** —
Séga, Aprodul Purloe 8.

ÉTTEREM ÁTVÉTELE

A n. 6. közönség szíves tudomására adom, hogy a **Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 11. szám alatti Fülöp-féle**

köser éttermet és vendéglőt átvetttem. — Allandóan izletes ételek, kiváló italok kaphatók a legpontosabb kiszolgálás mellett. — Ébéd és vacsora is kapható. — **Abonánsok házon kívül is elfogadhatnak.**

Szíves pártfogást kér:

Schwartz Mór

a Vadászúrt étterem volt tulajdonosa Arad.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a barátoknak, jóismerősöknek és intézeteknek, akik felejthetetlen drága halottunk

Mărgineanțu Titus

miniszteri osztálytanácsos, nyug. pénzügyvizsgáló temetésén résztvettek és ravatalára virágot helyezve gyászunkban osztoztak, hálás köszönetünket tolmácsoljuk. Különösképen megköszönjük a Str. Rusu Sirianu (Aulich Lajos-ucca) kereskedő és ipares uraknak azt a meghatározó figyelmességet, hogy szeretett halottunk temetési ideje alatt zárt redőnyű üzletekkel adták tanujelét őszinte részvételüknek. 4435

A gyászoló család.

▲▲▲▲▲ Viccben ▲▲▲▲▲
„A ROKA” vezet.

Ma halesstély a Marilla terraszon

Arad, Strada Minervei (Hona-ucca) végén. Elsőrendű olgányzene. Reggel 3-ig nyitva. 4494 Szíves pártfogást kér: **Schwartz Andor** vendéglős.

Belvárosban

Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy József-u.) 4. számú magasszintes magánház

elfoglalható hat szobás komfortos lakással, szuterrainban kétszer egy szoba konyhával, parkirozott udvarral **eladó!** Megtekinthető délután 4—7 óráig. 4326

Központban

levő üzlethelyiség fele, műhelynek vagy butorraktárnak, 4481 **augusztus 1-ére kiadó.** Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

Bérház

a Piata Avram Iancu mellett évi 84.000 Lej bérjű bevétellemmel, 250.000 Lejért eladó, 100.000 Lej-jel átvehető. Kizárólagos megbízott Györfly „Mures” irodája Arad, Strada Unirel (Fábián Gábor.) 15246

Magánházat keresők figyelmébe!

U volt Deák Ferenc-ucca végén adómentes, modern, gyönyörű ur magánház, átvehető 3 parkettás szoba, cserépkályhával, eszlingeni rollókkal, előfűrdő-, cselédszobás lakással, szép nagy udvarral, 1.100.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott: 16147 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Eladó

a Strada Cuza Voda (Halász-u.) 10. számú 8 lakásos jól jövedelmező **bérház** átadható 8 szobás lakással. 4359 Cím: Banca Poporala Aradulnou.

Eladó háztelkek!

A Radnal uton, Kálvin uccában, Kapa uccában, Török Gábor uccában, Neumann Sama uton, Törvényszék közelében. Megbízott: **MAIER, Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Florján-u)**

Maoulatura papír 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban.

Magánházat

bérbe keresek. Belváros, esetleg külváros részén is lehet, közvetítőjét díjazom. Ajánlatokat „Magánház” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kérék

Házvezetőnek

ajánlkozok középkori nő magános urhoz, vidókre is. A háztartás minden ágában jártas **Szücené, Arad, Str. Minervei 39.**

Ritka alkalmi ház eladás

Kálvin János-ucca elején földszintes bérház elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással, sürgösen eladó 1.250.000 lejért. Varjassy Lajos-uccában 6 lakásos bérház, elfoglalható egy 2 szobás, előszobás és egy 1 szobás konyhás lakással áron alul 600.000 lejért eladó. Szabadságtértől 10 perc távolságra 12 lakásos magas földszintes bérház 750.000 lejért eladó. Belvárosban egy 3 szobás, fürdőszobás, parkettás magánház, esslingeni rollókkal, villany, kézipinca, mosókonyha, parkirozott udvar 650.000 lejért eladó. Varjassy Lajos-ucca 3. és Purgly Lajosné-u. 174. sz. házak sürgösen eladók. Több kisebb és nagyobb magán- és bérházak eladók. Megbízott GEIER FERENC ingatlanforgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. Színházzal szemben. 16756

Biztos egzisztencia!

4 katasztrális hold területen fekvő tőbori téglagyár felerészben vagy egészben eladó. Főuton fűszer- és csemegeüzlet, italmérés és trakténgedéllyel, elfoglalható 4 szobás lakással, más válat miatt sürgösen eladó. Kizárólagos megbízott: GEIER FERENC ingatlanforgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. Színházzal szemben. 16756

Tőkebefektetésre alkalmas ház eladás!

Református templom közelében földszintes bérház, elfoglalható 4 szobás lakással 1.280.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott: GEIER FERENC ingatlanforgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. Színházzal szemben. 16756

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári újgőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képeretézést és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

Keresek sürgösen

vovóim részére magán- és bérházakat. **Geler Ferenc** ingatlanforgalmi iroda Arad, P. Avram Iancu No. 21., színházzal szemben. 16756

Temecvári nagy harisnya gyár részv.-társ. keres

azonnali vagy későbbi beáépésre egy ügyes, intelligens **kötő mestert,** másodművezetői minőségben. Ha a „Standard” Schubert & Salzer, „Laviolli” körkötőgépek kezelésében jártassággal bír. Szíves ajánlatok „Baslabor” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadója kérések

Ma, pénteken este marosvizi élőhalakból az aradi Marosparti Mozi büféjében. halvacsera, halpaprikás, halászlé és rántott hal kapható

URODONAL

az ifjuság ősforrása!

Ehizottak, reumasok, szívszélhűdésesek, köves lerakásban, főtűrásban, kiütésekben, emésztési zavarokban szenvedők biztatok: az URODONAL, miként a meleg víz a cukrot, oly könnyen és szinte észrevétel nélkül oldja fel a húgysavat. Dobiátok el magatoktól a botot és emésztési zavarokat, mint az ifjuságok teljének idejében. Mert hála az URODONAL-nak, megtudjátok már emésztési zavarokat, ami inger szemnek és szájnak. Az URODONAL hatása előtt a salicil, colchic és jódos orvosságok, — amelyek különben pillanatnyi enyhülést okoztak csupán — valóságilag eltörpülnek. Az URODONAL lefogyasztja, karcsvá teszi az ehizottakat, a tehetetlenek visszanyerik életerejük, a mondain nő, akinek a vérét megtisztította az URODONAL, visszakapja és továbbra is nagyszerűen konzerválhatja arcának üde bársonyosságát.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériákban.

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET DROGERIA „STANDARD” 2. STRADA ZORILOR BUCURESTI.

ORVOSI VÉLEMÉNY:

„AZ URODONAL az emberi szervezetben bárhol fellépő húgysavat feloldja és erős hatása következtében megakadályozza annak képződését. Az URODONAL a húgysavaktól megtisztítja a gyomorfalakat izomrostjait, a véredényeket, a tüdő csucsokat, a bőrt és az idegeket; jótékony hatásával teljesen felfrissíti és életrehozó tezi a szervezetet. Ha annak idején vltá tárgyat is képezhetette az URODONAL, kétségtelen hatása ma már elvitázhatatlan.”

Dr. BETTOUX,

a montpellier-i orvosi fakultás tanára.
Chatelein Laboratoriumok 2. bis, Rue de Valenciennes, Páris.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre hétköznap 4 lej — báni, vasárnap 5 lej. — Vestagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kitűnt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szolg. hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést elvetse, amelyik tartalmánál fogva aradeti alaktalan nem közölhető, az minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyesbítésre kötelező. — Hirdetéseket telefon utján is tevékeny, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

KIADÓHIVATALUNKBA a következő jelű levelek érkeztek, melyeknek átvételét kérjük: „Biztos jövő 17” 1, „Belváros” 2, „Cseréprős” 2, „Daráló” 1, „Fehér rózsák” 2, „Gyáripar” 5, „Gyermekekbarát” 1, „Házias” 1, „Házi asszony” 1, „Ispán” 1, „Jó bánásmód” 1, „Korán kelő” 1, „Két pajtás” 1, „Lelkiismeretes” 2, „Mepinista” 1, „Megjelölő” 1, „Mérnök” 2, „Magánház” 2, „Megértő” 1, „Megbízható utazó” 1, „McInár 36” 1, „Otthon” 1, „Pontos” 1, „Szerény” 1, „Társ” 3, „Teherautó” 1, „35” 1, „1926-1927” 3.

„BARNA 17” jelűre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, kérem átvenni. 4488

FEHÉR kalapu, szőke urleányt, ki szerda este nagyobb társasággal a kávéházban volt, kéri jelöljön meg sürgősen időt és helyet a találkozásra Szürke ruhás fiatalember. Levelet az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér „Sürgős” jelűre. 4497

Alkalmazás.

GYÓGYSZERÉSZ, nem okleveles, esetleg szerény igényű okleveles munkatársat keresek román nyelv tudással. Ajánlkozást fizetési igény és előbbi állások megjelölésével kéri Holiczka Dezső gyógyszerész leu. jud. Arad. 4462

KIFUTÓ LEÁNY azonnal felvétetik Arad, Str. Consistoriului 12. I. em. feljárati háttal az udvarban. 600

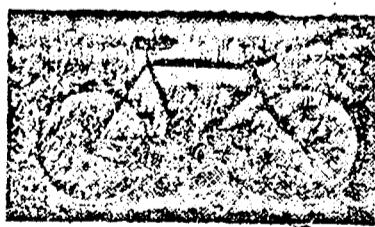
BANITAI tégiagyár keres téglagyári munkásokat, Banita (Hunyadmegye). 4460

ROKKANT altisztek földműves családból, cséplési és gazdasági munkafelügyeletre kerestetnek. Arad, Str. Eminescu 5. 4481

FIATALEMBERT, vagy kisasszonyt tökéletes román nyelvismerettel keres „Automobilia” cég Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 1. 4486

Kézimunka

rajzolva, kezdve és készen Gebelnek, Smirnak. Függönyök, Agytakarók. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Piriol No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7416

Csipkebedolgozás „ELLÁ” (endlítés) méterszáma a legszébben és legolcsóbban készült: 4486

SOLINGENI „Patria” és STEYR

„Waffenrad” kerékpárok

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

HAMMER VILMOS

Arad, Piata Avram Iancu 5-6.

Motorgummi minden méretben raktáron.

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

1.46

GYERMEKTELEN házaspárhoz perfekt szobalányt ajánlok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4495

MINDENES főzőt keresek azonnal belépésre dr. Messer Arad, Piata A. Iancu 17. I. em. 4490

MINDENES, főzéshez értő, azonnalra fekvetik. Kelen, Arad, Str. Chendi (Kölcsey) 11. 4496

Lakás.

KÉTSZOBÁS butorozott lakás, konyha és fürdőszoba használati augusztus 1-re kiadó Arad, Str. Sft. Gheorghe 33. 4491

Vétel és eladás.

8-10 HP. MAGÁNJARÓ lokomobilok eladó, vagy bérésre kiadó. Friedrich Testvérek gépgyára, Tiniscara. 4314

NAGYON JUTÁNYOSAN LEHET HOZAJUTNI ajándéktárgyak, amerikai rólos iratszékény, perzsa és gyári szőnyegek, antik szalónok, különböző antik butordarabok, háló, ebédlő, szalon és szoba berendezések, asztalok, könyvszekrények, szekrények, fotelok, tükrök, asztalneműk, díszágyak, réz- és vasmosdók, storeok, függönyök, gázvasaló, gyermekhajtány, íróasztal-garnitúra, álló villanylámpák, férfi neszter, díszágyakhoz, Salgó Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

CSÉPLŐGÉPEK, gyári gépek részére mentőszekrények legolcsóbban beszerezhetők dr. Földes gyógyszerertárban Arad. 4394

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgó Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

KIS esztergapad, kovács furógép, lemezválogató gép olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4480

MODERN HÁLÓSZOBABUTOR, allig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Ellz-pal.) 2600

KÜLÖNFÉLE butordarabok eladó, elutazás végett. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4483

CSALÁDI kocsi, kitűnő minőségben, Küber gyártmány, olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4485

MOTOROK: gyárilag javított, kifogástalan karban, azonnal szállíthatók 80 HP. Benz gyártmányú szivógázmotor, 55 HP. Koch gyártmányú szivógázmotor, 50 HP. Langen és Wolf gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Skoda gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Corona gyártmányú kétütemű nyersolajmotor, 16 HP. Grossley gyártmányú benzinmotor, Gőzgépek: 70 HP. compand condensatoros, Podvintz és Heissler gyártmányú félstabil, 40 HP. Máv. gyártmányú, magas nyomású félstabil, 35 HP. Wolf gyártmányú compand félstabil. Malmi gépek: 2 drb. Ganz hengerekkel, dupla hengerekkel 600x290 mérettel, 2 drb. nagy teljesítményű Schekk-féle lisztkeverő, 1 drb. sikszita, 2 drb. Radialszita, 1 drb. tarár, 1 drb. Rebdtabel, 1 drb. egy járatú 36" malom, 1 drb. két járatú 36" malom. Erdőkoldőknek készséggel szolgálunk ajánlattal. Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 4483

MACULATURA PAPIR 5 kgros, csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Üzletek.

SZÁZEZER lej kölcsönt keresek betáblázásra. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4479

FIGYELEM!

Tisztán kezelt felvágottak, elsőrendű borju, marha és sertésbűs legpontosabb kiszolgálás mellett kapható.

GHEORGHE ROTCU

hentesüzletében Arad, Bui. Reg. Ferdinand (Boros Bóni-ter) 48. FIGYELEM A CÉGRE!

A fürdőző közönségnek kitűnő ebéd és vacsora

mélyen leszállítva a Marosparti Nyári Mozi büfféjében!

Halló! Az aradi Marosparti mozgóban Mától kezdve Borbalo pokol. Főszerpben: GRIT HAID. Halló!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalában: Aradi nyomdai vállalat.